

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 72/20
Luxemburgissa 11.6.2020

Tuomio asiassa C-88/19
Alianța pentru combaterea abuzurilor v. TM ym.

Luontodirektiivissä säädetty tiettyjen eläinlajien tiukka suojeleminen ulottuu myös yksilöihin, jotka poistuvat luontotyyppistään ja oleskelevat ihmisten asuinalueilla

Kylästä tavatun suden pyydystäminen ja kuljettaminen voidaan näin ollen oikeuttaa vain, jos toimivaltainen kansallinen viranomais on hyväksynyt tätä koskevan poikkeuksen

Tuomiossaan Alianța pentru combaterea abuzurilor (C-88/19), joka julistettiin 11.6.2020, unionin tuomioistuin lausui luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun direktiivin 92/43¹ (jäljempänä luontodirektiivi) 12 artiklan 1 kohdassa säädetyn tiettyjä eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän alueellisesta soveltamisalasta. **Unionin tuomioistuin vahvisti, että kyseistä tiukkaa suojelujärjestelmää, josta säädetään suden kaltaisten kyseisen direktiivin liitteessä IV olevassa a kohdassa lueteltujen lajien osalta, sovelletaan myös yksilöihin, jotka poistuvat luontotyyppistään ja oleskelevat ihmisten asuinalueilla.**

Vuonna 2016 eläinsuojeluyhdistyksen työntekijät ja eläinlääkäri pyydystivät ja kuljettivat pois ilman ennakkolupaa suden, joka kävi säännöllisesti romanialaiskylän, joka sijaitsee luontodirektiivin perusteella suojellun kahden suuren alueen välissä, asukkaan tontilla. Pyydystetyn suden kuljetus luonnonsuojelualueelle ei kuitenkaan sujunut suunnitellusti, vaan se onnistui karkaamaan ympäröivään metsään. Rikoksista, jotka liittyivät suden pyydystämiseen ja kuljettamiseen epäasianmukaisissa olosuhteissa, tehtiin rikosilmoitus. Kyseisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, sovelletaanko luontodirektiivin suojelusäännöksiä luonnonvaraisten susien pyydystämiseen asutuskeskuksen laitamilta tai alueellisen hallintoyhteisön alueella.

Unionin tuomioistuin palautti ensiksi mieleen, että luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa jäsenvaltiot velvoitetaan toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet suojeltuja eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöön ottamiseksi ”niiden luontaisella levinneisyysalueella” ja kieltämään kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen ”luonnossa”.

Tämän tahallista pyydystämistä tai tappamista koskevan kiellon alueellisesta soveltamisalasta unionin tuomioistuin totesi, että kun on kyse suden kaltaisista suojelluista eläinlajeista, jotka elävät laajoilla alueilla, luontaisen levinneisyysalueen käsite on laajempi kuin maantieteellinen alue, jossa on niiden elämälle ja lisääntymiselle välttämättömät fyysiset tai biologiset tekijät, ja se vastaa näin ollen maantieteellistä aluetta, jolla kyseinen eläinlaji luonnollisen käyttäytymisensä puitteissa oleskelee tai leviää. Tästä seuraa, että luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdassa säädettyyn suojeluun ei sisälly rajoja eikä sen perusteella siis voida katsoa, että suojellun eläinlajin luonnonvarainen yksilö, joka oleskelee ihmisten asuinalueiden läheisyydessä tai niiden sisällä tai joka kulkee tällaisten alueiden läpi tai käyttää ravinnokeeseen ihmisen tuottamia resursseja, olisi eläin, joka on poistunut luontaiselta levinneisyysalueeltaan. Tämä tulkinta saa vahvistuksen muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskevan yleissopimuksen² 1 artiklan 1 kohdan

¹ Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY (EYVL 1992, L 206, s. 7)

² Bonnissa 23.6.1979 allekirjoitettu ja yhteisön puolesta 24.6.1982 tehdyllä neuvoston päätöksellä 82/461/ETY (EYVL 1982, L 210, s. 10) tehty muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemista koskeva yleissopimus

f alakohdassa olevasta määritelmästä, jonka mukaan lajin ”levinneisyysalueen” käsitteessä otetaan huomioon kaikki alueet, joiden kautta kyseinen laji kulkee.

Unionin tuomioistuin toteaa näin ollen, että luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan – jossa kielletään suojeltujen lajien yksilöiden tahallinen pyydystäminen tai tappaminen ”luonnossa” – mukaan ei ole mahdollista sulkea ihmisten asuinalueita kyseisen säännöksen suojelualan ulkopuolelle. Käsitteen ”luonnossa” käyttämisellä pyritään vain täsmentämään, että kyseisessä säännöksessä säädettyjä kieltoja ei välttämättä sovelleta yksilöihin, jotka pyydytetään laillisella tavalla.

Tulkinta, jonka mukaan luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyyn suojeluun ei sisälly tiukkoja rajoja, auttaa myös kyseisen säännöksen tavoitteen saavuttamisessa. On nimittäin kyse paitsi asianomaisten lajien suojelemisesta tietyissä paikoissa, jotka määritetään suppeasti, myös mainittujen lajien yksilöiden, jotka elävät luonnossa tai luonnonvaraisina ja joilla on näin tehtävä luonnollisissa ekosysteemeissä, suojelemisesta. Unionin tuomioistuimen totesi tästä myös, että monilla unionin alueilla – kuten käsiteltävässä asiassa kyseessä olevalla – sudet elävät ihmisten asuinalueilla, ja kyseisten alueiden muuttuminen ihmisen toiminnan vaikutuksesta on myös johtanut siihen, että sudet ovat osittain mukautuneet näihin uusiin olosuhteisiin. Lisäksi infrastruktuurin kehittäminen, laitton metsänhakkuu, maataloustoiminta ja tietyt teolliset toiminnot ovat aiheuttaneet painetta susikantaan ja susien elinympäristöön.

Unionin tuomioistuin katsoi näin ollen, että velvollisuutta suojella tiukasti suojeltuja eläinlajeja sovelletaan kyseisten lajien koko luontaiseen levinneisyysalueeseen riippumatta siitä, ovatko ne niiden tavanomaisessa elinympäristössä, suojelluilla alueilla vai ihmisasutusten läheisyydessä.

Tilanteiden, jotka voivat aiheutua siitä, että suojellun eläinlajin yksilö on kosketuksissa ihmisten tai ihmisten omaisuuden kanssa, ja erityisesti konfliktien, jotka perustuvat siihen, että ihminen käyttää luonnonalueita, hallinnasta unionin tuomioistuin palautti seuraavaksi mieleen, että jäsenvaltioiden on hyväksyttävä kattava lainsäädäntö, johon voi luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti kuulua toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä merkittävää vahinkoa erityisesti viljelmille tai karjankasvatukselle, tai toimenpiteitä, jotka on toteutettu terveyden ja yleisen turvallisuuden vuoksi taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset tai taloudelliset syyt.

Unionin tuomioistuin vahvisti näin ollen, että suden kaltaisen suojellun eläinlajin yksilön pyydystäminen ja kuljettaminen voi tapahtua ainoastaan, jos toimivaltainen kansallinen viranomainen on hyväksynyt tätä koskevan poikkeuksen luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan nojalla muun muassa yleisen turvallisuuden vuoksi.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127